

EHITUSVALDKONNA ARENGUKOMISJONI IV KOOSOLEKU PROTOKOLL

Kuupäev: 26.01.2024

Koostaja: Jüri Rass

Komisjoni tööd juhtis:

Komisjoni aseesimees – ehituse asekanstler Ivo Jaanisoo.

PÄEVAKAVA

08.50 – 09.00	Kogunemine
09.00 – 09.05	Ehituse asekanstler Ivo Jaanisoo tervitussõnad ja sissejuhatus, 5'
09.05 – 09.35	Eesmärk 1. Kvaliteetse elukeskkonna kujundamise põhimõtted on kokku lepitud ja osapooled viivad seda üheskoos ellu. - Maa- ja Ruumiamet MARU, Regionaalministeerium, Kristi Mikiver 10' - Elukeskkonna arengukava alusuuring, sh elamupoliitika, Kliimaministeerium, Jüri Rass 10' - Arutelu 10'
09.35 – 09.55	Eesmärk 2. Riigi ehitusinvesteeringud on kontratsüklilised ja kooskõlas riigi strateegilise plaaniga. - Avaliku sektori investeeringute pikaajaline kava, Rahandusministeerium, Janno Veskimets 10' - Arutelu 10'
09.55 – 10.15	Eesmärk 3. Avalik sektor on targa tellijana eestvedajaks ja eeskujuks. - Ehitusgiid ja Tark tellija, Kliimaministeerium, Liisi Pajuste 10' - Arutelu 10'
10.15 – 10.35	Eesmärk 5. Lähtutakse ringmajanduse põhimõtetest. - Kliimaseadus, Kliimaministeerium, Ivo Jaanisoo 10' - Arutelu 10'
10:35 – 10.55	Eesmärk 6. Ehitusvaldkond edendab innovatiivseid lahendusi tootlikkuse ja kvaliteedi tõstmiseks. - E-ehituse seis ja tulevik, Kliimaministeerium, Taavi Jakobson 10' - Arutelu 10'
10.55– 11.15	Eesmärk 7. Parimate rahvusvaheliste praktikatega koolitatud töötajad toetavad sektori arengut. - OSKA analüüs, Sihtasutus Kutsekoda, Mare Uiboupin 10' - Arutelu 10'
11.15– 11.30	Kokkuvõte ja muud teemad, 15'

PROTOKOLL

KOKKUVÕTE OLULISEMATEST SÕNUMITEST

Tervitussõnad ja sissejuhatas

Elukeskkonna ja ringmajanduse asekanstler Ivo Jaanisoo avas arengukomisjoni töö ja mainis, et vahepeal on riigisektoris toimunud suured muudatused – endiste Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Keskkonnaministeeriumi baasil on loodud uus Kliimaministeerium, ametisse on pandud elukeskkonna ja ringmajanduse asekanstler ja ehitust kureerib nüüd ehituse ja elukeskkonna osakond. Ivo tuletas ka meelde Ehituse pika vaate koostamist ja seitsme eesmärgi poole liikumist. Täna sel koosolekul käsitletakse neist põhjalikumalt: E1 (kvaliteetne elukeskkond), E2 (investeeringute kontratsüklilisus), E3 (avalik sektor kui tark tellija), E5 (ringmajandus), E6 (ehituse digitaliseerimine) ja E7 (koolitatud töötajad). On hea tõdeda, et iga sammu juures on toimunud konkreetset arengut.

Maa- ja Ruumiamet MARU, Regionaalministeerium, Kristi Mikiver

Kristi rääkis MARU loomise eesmärkidest, loodavatest väärtustest ja partnerite ootustest, tutvustas esialgset struktuuri ja põhivaldkondi ning edasist ajakava (ettekannet lisatud).

Järgneva arutelu käigus käsitleti strateegilise ruumiloome grupi loomist ja tema ülesandeid, planeeringute MARU-sse või ministeeriumisse jäämise küsimust, MARU tööd piirkondades ja tema tulevast asukohta Loodusmajas, mis peaks muutuma keskkonna ja ruumiloome kompetentsikeskuseks.

Elukeskkonna arengukava alusuuring, Kliimaministeerium, Jüri Rass

Jüri tutvustas vastvalminud elukeskkonna arengukava alusuuringut „Tervikliku ruumipoliitika kujundamine Eesti kvaliteetse ja jätkusuutliku elukeskkonna nimel“ ning sellest lähtuvat võimalikku tulemusvaldkondade TUV skeemi. Elukeskkonna arengukava alusuuring rahastati Euroopa Komisjoni poolt ning selle läbiviijaks oli rahvusvaheline konsortium, kuhu kuulusid Trinomics, Hendrikson & Ko, SEI Tallinn, Sweco ja TalTech. Projekti juhtühm kuulusid paljud siinse arengukomisjoni liikmed (ettekannet lisatud).

Edasise arutelu käigus puudutati võimalikku tulemusvaldkondade skeemi ja selle täpsemat lahti kirjutamist (Jarek Kurnitski), puitehituse strateegiat ja selle sidumist arengukavaga (Annika Kadaja), RAM toetust uuele arengukavale, mis korrastaks ka tegevusprogrammide süsteemi (Kaur Kajak), Tallinna LV plaani ruumi ja liikuvuse valdkonnad kokku liita (Madle Lippus), Tartu LV kogemust, kus see samm on juba tehtud ja häid tulemusi andnud (Jiri Tintera), teema käsitlemist Kliimaseaduse väljatöötamise arutelude käigus (Ivo Jaanisoo) ja TRAM toetust mõttele, et elukeskkonda ja liikuvust tuleb käsitleda koos (Kati Tamtik).

Avaliku sektori investeeringute pikaajaline kava, Rahandusministeerium, Janno Veskimets

Janno andis ülevaate avaliku sektori investeeringute pikaajalise kavaga arengutest ja viisidest, kuidas nimetatud kava nutikalt ja võimalikult kuluefektiivselt teha. Positiivse näitena tõi Janno riigi hoonestatud kinnisvara investeeringute kava, mis on nüüd esmakordselt üleval RAM kodulehel. Seda uuendatakse perioodiliselt (ettekannet lisatud).

Järgneva arutelu käigus uuris EEEL graafikus toodud languse põhjust (Janno: rahastuse maht on teada, kuid RESi planeerida ei saa kuni see pole kinnitatud) ja võimalust ootel projekte ettepoole tuua (Indrek Peterson), majandusüklite prognoosimist (Tiit Hion), põhimõtet hoida riigieelarvet tasakaalus ja investeeringute kontratsüklilist planeerimist (Janno Veskimets), järgneva kahe kuu jooksul toimuva innotiimi tööd, eesmärgiks luua investeeringute pikaajalise kava töölaia prototüüp (Jüri Rass).

Ehitusgiid ja tark tellija, Kliimaministeerium, Liisi Pajuste

Liisi tutvustas EHR kodulehel juhendite saki all olevat Targa tellija teksti. Ehitusgiidi valmides muudetakse ka selle visuaali. Ehitusgiid on suunatud pigem tavainimesele, mistõttu on sõnastuses kasutatud suupäraseid väljendeid. Täpsema tekstiga saab tutvuda õigusaktides, millele on giidis lisatud lingid. Giidi elamute blokk tuleb *livesse* veebruaris, edasi lisandub igal kuul uus blokk. Plaanis on kogu giid valmis saada suve alguseks ning see on orgaaniliselt arenev keskkond.

Edasise arutelu käigus puudutati giidis ja õigusaktides olevaid mõisteid ümberehitamine, renoveerimine ja rekonstrueerimine ja vajadust luua neis selgus (Jarek Kurnitski), giidi kui tööriista kaudu hea tagasiside saamist EhS-le (Ivo Jaanisoo), küsimust, kas giid on ainult EhS-põhine (Liisi: jah!) (Kati Tamtik), muinsuskaitse osa kajastamist giidis, mis on toodud eraldi lõikudena iga bloki all (Jiri Tintera).

Kliimaseadus, Kliimaministeerium, Ivo Jaanisoo

Ivo rääkis Kliimaseaduse väljatöötamise protsessist, ajakavast ja selle ülesehitusest, juhtis tähelepanu ehitusvaldkonna ja ruumilooma ning hoonete olulisusele selles. Tõi välja ehitussektori väljakutsed ja peamised ettepanekud (ettekanne lisatud).

Järgneva arutelu käigus uuriti uue seaduse mõju ehitussektorile (Ivo: see korrastab sektori arengut, muutes tuleviku selgemaks).

E-ehituse seis ja tulevik, Kliimaministeerium, Taavi Jakobson

Taavi rääkis EHR ja e-ehituse platvormi senistest arengutest (3D, 4D kaksik, BIM-põhine loamenetlus, planeeringute infosüsteem PLANIS jt) ning järgmistest suurematest arendustest. Sel aastal pannakse lõplikult kinni vana EHR ja muudetakse platvormi välisilmet (ettekanne lisatud).

Järgneva arutelu käigus puudutati EHR meeskonna liikumist MARU-sse 2025 aastal ja hoolikat jälgimist, et eestvedamine ja innovatsioon jätkuks sama hoogsalt ka seal (Jüri Rass).

OSKA analüüs, Sihtasutus Kutsekoda, Mare Uiboupin

Mare tutvustas käimasolevat OSKA ehitussektori tööjõu ja oskuste vajaduse uuringut, mis vastaks küsimustele „kui palju ja milliste oskustega inimesi on ehituse tööturul vaja?“ ja „mida peaks tänases haridussüsteemis ja elukestvas õppes muutma, et tulevikuvajadustele vastata?“. Uuringu aruanne valmib 2024 II kvartalis ja tulemuste avalikustamine toimub 2024 III kvartalis (ettekanne lisatud).

Edasise arutelu käigus puudutati vajadust eristada uuringus kesk- ja kõrgharidusega inseneride palku ja mitte kajastada neid summaarselt samadel ridadel, mis moonutaks pilti (Jarek Kurnitski), samuti vajadust kaasata uuringusse ja selle tulemuste elluviimisesse rohkem partnereid (mitte ainult Haridusministeerium, Töötukassa jt) (Ivo Jaanisoo).

Kokkuvõte

Ivo Jaanisoo tänas kõiki osalejaid aktiivse kaasamõtleamise eest ning tõi välja, et lähiajal toimub palju uusi arenguid: Kliimaseaduse väljatöötamine ja vastuvõtmine, MARU loomine jne. Järgmisel arengukomisjonil oleks plaanis minna sügavuti ja vaadata üle kõik 38 Ehituse pika vaate tegevust: mis seisus on arengud, mida muuta, mida lisada, mis on ajale jalgu jäänud. Ehituse pikk vaade on hea näide sellest, kuidas lihtsalt ja mitte aega raiskavalt arengustrateegiaid ellu viia ja täitmist jälgida. Järgmine kord kohtume sügisel. Seniks jõudu oma tegevuste elluviimisele!

OSALEJAD

ESINDATAV ASUTUS	OSALEJA
Eesti Arhitektide Liit	Andro Mänd, Katrin Koov (veeb)
Eesti Ehitusettevõtjate Liit	Indrek Peterson
Eesti Ehitusinseneride Liit	Margo Dengo, Andres Piirsalu
Eesti Ehituskonsultatsiooniettevõtete Liit	Kalle Karron, Ragnar Jõesaar
Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit	Marina Vaganova
Eesti Planeerijate Ühing	Kaie Enno
Eesti Puitmajaliit	Annika Kadaja, Elar Vilt (veeb)

Eesti Taristuehituse Liit	Andres Gailit
Eesti Kinnisvara Korrashoiu Liit	-
Eesti Linnade ja Valdade Liit	-
Digitaalehituse klaster	Tiit Hion, Hele-Mai Metsal
Tallinna Linn	Madle Lippus
Tartu linn	Jiri Tintera
Eesti Kunstiakadeemia	Toomas Tammis
Eesti Maaülikool	-
Tallinna Tehnikakõrgkool	Aivars Alt (veeb)
Tallinna Tehnikaülikool	Jarek Kurnitski
Tallinna Ülikool	-
Riigi Kinnisvara AS	Tarmo Leppoja, Tarmo Mändmets (veeb)
Transpordiamet	Kati Tamtik
Haridus- ja Teadusministeerium	-
Kultuuriministeerium	Märt Volmer
Kliimaministeerium	Ivo Jaanisoo, Kaja Pae (veeb) , Jüri Rass; Taavi Jakobson, Liisi Pajuste
Rahandusministeerium	Kaur Kajak, Janno Veskimets
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	Kristi Mikiver
KÜLALISED	
Kutsekoda	Mare Uiboupin

LISA: Ehitusvaldkonna IV arengukomisjoni koondettekande slaidid: 2024-01-26-Arengukomisjon-koond-IV